

Na osnovu člana 82. stav 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (“Službene novine Federacije BiH”, broj 52/09), te člana 17. Statuta Grada Goražda (“Službene novine Grada Goražda” br. 5/18), Gradsko vijeće Grada Goražda, na ___ redovnoj sjednici održanoj dana _____ 2021. godine d o n o s i:

NACRT

ODLUKU

o agrotehničkim mjerama zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta na području Grada Goražda

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se agrotehničke mjere zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta, te posebne mjere zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu, na području Grada Goražda (u daljem tekstu: Odluka) i to:

- potrebne agrotehničke mjere zaštite poljoprivrednog zemljišta u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju,
- mjere za uređenje i održavanje poljoprivrednog zemljišta i
- posebne mjere zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu.

Član 2.

Poljoprivrednim zemljištem u smislu ove Odluke smatraju se oranice (njive), vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci kao i drugo zemljište koje bi se, prema svojim prirodnim i ekonomskim osobinama, najbolje moglo koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

II. AGROTEHNIČKE MJERE

Član 3.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su navedeno zemljište obrađivati u skladu sa agrotehničkim mjerama, ne umanjujući njegovu vrijednost.

Pod agrotehničkim mjerama na poljoprivrednom zemljištu u smislu ove Odluke podrazumijevaju se mjere koje se moraju provoditi, a one su:

1. minimalni nivo obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta,
2. sprečavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim rastinjem,
3. suzbijanje biljnih bolesti i štetočina,
4. korištenje i uništavanje biljnih otpadaka,
5. održavanje organske tvari u tlu,
6. održavanje povoljne strukture tla i
7. zaštita od erozije.

1. Minimalni nivo obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta

Član 4.

Minimalni nivo obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera raspoloživom tehnologijom i to posebno :

- redovno obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta, odnosno, krčenje samoniklog šumskog rastinja,
- sanitarna sječa voćnih stabala, stabala koja su suha, prerasla i zaražena,
- čišćenje, ravnanje, niveliranje terena, te osnovnu i dopunsku obradu tla,
- održavanje ili poboljšavanje plodnosti tla,
- održavanje voćnjaka i višegodišnjih nasada u dobrom stanju, kao i višegodišnjih kultura podignutih radi zaštite od erozije na tom tlu.

U cilju optimalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta osnovna i dopunska obrada, kao i drugi radovi na poljoprivrednom zemljištu vrše se standardnom i atestiranom poljoprivrednom mehanizacijom u agrorokovima, kada zemljište nije pretjerano vlažno zbog očuvanja teksture i strukture zemljišta.

2. Sprečavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim rastinjem

Član 5.

U svrhu sprečavanja zakorovljenosti i obrastanja zemljišta višegodišnjim rastinjem vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla, kao i njege usjeva i nasada.

Vlasnik susjedne parcele dužan je redovito, posebno u neposrednoj blizini međe, kositi travu i korov, te ukloniti sve biljne ostatke, kako ne bi došlo do ometanja razvoja susjednih kultura.

Član 6.

Obavezuju se vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta, zbog zaštite zdravlja stanovništva, da unište ambroziju na poljoprivrednim površinama, međama i uz živice.

Član 7.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su da u toku vegetacijske sezone, u više navrata, u periodu od aprila do kraja juna prije fenološke faze cvjetanja, pa sve do oktobra, redovno suzbijaju i uništavaju ambroziju primjenom slijedećih mjera:

1. agrotehničkih mjera: obradom zemljišta (oranje, zaoravanje strnjista, tanjiranje), njegom usjeva (okopavanje, međuredno kultiviranje, plijevljenje), uvođenjem i održavanjem plodoređa, pravovremenom sjetvom i prihranom kultura koje se uzgajaju,

2. mehaničkih mjera: kultivacijom površina (čupanjem, redovnim košenjem, spaljivanjem uništenog bilja, sjetvom kvalitetne trave čistog sjemena, formiranjem gustog i čvrstog pokrova, ustanovljavanjem cvjetnjaka ili sadnjom drveća) i dr.,

3. hemijskih mjera: upotrebom odgovarajućih sredstava za zaštitu bilja - herbicida (selektivnih i neselektivnih - totalnih) koji imaju odobrenje za promet i upotrebu u Federaciji BiH i koji se koriste za suzbijanje ambrozije.

Sredstva za zaštitu bilja moraju se upotrebljavati u skladu sa uputstvom za primjenu koje se nalazi priloženo u pakovanju sredstva, strogo vodeći računa o koncentraciji, vrsti i namjeni zemljišta na kojem se sredstva primjenjuju (poljoprivredna ili nepoljoprivredna površina), kao i o njihovoj upotrebi na propisanoj udaljenosti od voda, vodotokova, izvorišta voda, i sl., i na način kojim će se osigurati očuvanje kvalitete vode i vodotoka, kao i zaštitu drugih biljnih i životinjskih vrsta.

3. Suzbijanje biljnih bolesti i štetočina

Član 8.

U cilju suzbijanja bolesti i štetočina obavezna je primjena zaštitnih sredstava na način određen zakonom, odnosno korištenjem zaštitnih sredstava dozvoljenih osnovnim standardima proizvodnje ekološke poljoprivrede.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su ambalažu od utrošenih sredstava za zaštitu bilja (posebno pesticida) uništiti, odnosno odlagati prema uputama koje su priložene uz sredstva za zaštitu.

Član 9.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta u cilju sprečavanja onečišćenja poljoprivrednog zemljišta moraju:

- uništiti vegetacijsko-privredni otpad poljoprivrednog porijekla ako je ostavljen na poljoprivrednoj površini u roku od manje od jedne godine i ako nije, zaorati (kukuruzovinu i sl) najkasnije do kraja aprila iduće vegetacione godine,
- poštovati odredbe pozitivnih zakonskih propisa pri određivanju količine, te načina i vremena primjene gnojiva,
- privredni otpad tj. stajnjak zaorati odmah nakon nanošenja na poljoprivredno zemljište, a ukoliko je nanijet na poljoprivredno zemljište koje je udaljeno do 400 metara od stambenih objekata naselja, zaorati istoga dana kada je nanijet,
- po završetku posla odmah ukloniti s poljoprivrednih površina sve ambalaže od zaštitnih sredstava koja se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji, ostale plastične ambalaže koje su ostale od skidanja usjeva, berbe ili obrade zemljišta.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja provodi se radi omogućavanja proizvodnje zdrave hrane, radi zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta, nesmetanog korištenja i zaštite čovjekovog životnog okoliša. S time u vezi potiče se primjena metoda ekološke (organske, biološke) poljoprivrede kao agrotehnička mjera zaštite okoliša i poljoprivrednog zemljišta.

4. Korištenje i uništavanje biljnih otpadaka

Član 10.

Agrotehničke mjere korištenja i uništavanja biljnih otpadaka, koje su vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni primjenjivati, su slijedeće:

- obavezno uklanjanje biljnih ostataka sa poljoprivrednog zemljišta nakon žetve u roku od 15 dana od žetve, te se preporučuje kompostiranje istih na propisan način,
- zaoravanje biljnih ostataka na poljoprivrednim zemljištima nakon žetve ili berbe uz prethodno usitnjavanje biljnih ostataka,
- obavezno uklanjanje suhih biljnih ostataka nakon provedenih agrotehničkih mjera u trajnim nasadima voćnjaka i ostalih trajnih nasada do 1. aprila iduće vegetacijske godine,
- obavezno odstranjivanje biljnih ostataka nakon čišćenja kanala, međa i poljskih puteva kao i nakon sječe i čišćenja šuma koje graniče sa poljoprivrednim zemljištem.

Spaljivanje i uništavanje biljnog otpada i korova na poljoprivrednom zemljištu može se vršiti samo uz poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od požara u skladu sa zakonom i važećim Planom zaštite od požara koji donosi gradsko vijeće.

5. Održavanje organske tvari u tlu

Član 11.

Preporučuje se održavanje nivoa organske tvari u tlu provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke. Plodored ima mnoštvo funkcija važnih za poljoprivrednu proizvodnju: održava plodnost tla, doprinosi boljoj strukturi tla, reguliše bolesti, štetnike i korove, smanjuje gubitak hranjiva ispiranjem zemlje, te sprečeva i minimizira eroziju.

6. Održavanje povoljne strukture tla

Član 12.

Korištenje mehanizacije na poljoprivrednim zemljištima mora biti primjereno stanju i osobinama zemljišta. U uslovima mokrog i vodom natopljenog zemljišta preporučuje izbjegavanje obrade i provoza mehanizacije.

7. Zaštita od erozije

Član 13.

Erozija je prirodni proces pomicanja čvrstih tvari djelovanjem vjetra, vode, ili pomicanja usljed sile gravitacije.

U svrhu zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije određuju se slijedeće mjere :

- ograničena ili potpuna zabrana sječe dugogodišnjih nasada, osim sječe iz agrotehničkih razloga,
- održavanje dugogodišnjih zasada podignutih radi zaštite od erozije na zemljištu,

- zabrana preoravanja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranje u oranice s jednogodišnjim kulturama,
- zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja površine poljoprivrednog zemljišta,
- zatravljivanje i sadnja višegodišnjih kultura na strmom zemljištu sa nagibom većim od 25%;
- podizanje i uzgoj poljozaštitnih pojaseva i druge mjere.

Pored navedenih mjera potrebno je da vlasnici i korisnici poljoprivredno zemljište zaštite od erozije primjenjujući i slijedeće mjere:

- zemljište nagiba od 1-3% - uređenje vodnog režima, konturnu sadnju i obradu, te uvođenje plodoreda,
- zemljište nagiba od 3-7% - uređenje vodnog režima, redovnu gnojidbu i međuredno zatravljivanje,
- zemljište nagiba od 7-9% - uređenje vodnog režima, pravilan plodored, redovna gnojidba, postepeno uvođenje konturih stepenastih terasa,
- zemljište nagiba preko 9% - obrada zemljišta po izohipsama i uvođenje konturih stepenastih terasa.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati dugogodišnje nasade i višegodišnje kulture podignute radi zaštite od erozije na tom zemljištu.

III. MJERE ZA UREĐENJE I ODRŽAVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 14.

Zabranjeno je svako pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta iz člana 2. ove Odluke, a također se zabranjuje nasipanje poljoprivrednog zemljišta građevinskim otpadom i drugim materijalom.

Mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta su :

1. održavanje živica i međa,
2. održavanje poljskih puteva,
3. uređivanje i održavanje kanala,
4. sprečavanje zasjenjivanja susjednih čestica.

1. Održavanje živica i međa

Član 15.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati i uređivati živice na svom zemljištu na način da spriječe njihovo širenje na susjedno obradivo zemljište i puteve, zasjenjivanje susjednih parcela, te da spriječe njenu zakorovljenost.

Obaveza vlasnika je formiranje živice na način da se ne ometa promet, vidljivost i preglednost poljskih puteva.

Živice uz poljske puteve i međe mogu se zasaditi najmanje 40 cm od ruba poljskog puta odnosno međe, te se u svrhu sprječavanja zasjenjivanja susjednih parcela moraju orezivati.

Član 16.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati međe tako da budu vidljivo označene, očišćene od korova i višegodišnjeg rastinja, te da ne ometaju provođenje agrotehničkih mjera na susjednim parcelama.

2. Održavanje poljskih puteva

Član 17.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su zajednički brinuti o održavanju poljskih puteva koje koriste.

Poljske puteve u privatnom vlasništvu uređuju i održavaju njihovi vlasnici.

Član 18.

Pod održavanjem poljskih puteva smatra se naročito :

- nasipanje odgovarajućim materijalom (kameni agregat, šljunak i sl.),
- čišćenje i održavanje jaraka uz poljske puteve,
- čišćenje i održavanje cijevnih propusta,
- održavanje živica i drugog rastinja uz poljske puteve,
- sječa pojedinih stabala, grmlja ili grana koje sprječavaju korištenje poljskog puta i
- sprječavanje oštećenja ili uzurpacije puteva.

Član 19.

Zabranjuju se sve radnje koje mogu dovesti do uništavanja poljskih puteva, a naročito:

- preoravanje poljskih puteva,
- sužavanje poljskih puteva preoravanjem,
- uništavanje zelenog pojasa uz poljske puteve,
- nanošenje zemlje i rastinja na poljske puteve prilikom obrađivanja zemljišta.

Član 20.

Obavezuju se vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta da saniraju poljski put o svom trošku ako su ga oštetili određenim radnjama.

Poljski put je također potrebno očistiti od eventualnog nanosa zemlje, biljnog otpada ili rastinja prilikom obrade zemljišta.

Član 21.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta imaju zakonom ustanovljenu služnost prolaza zbog prilaza poljoprivrednim parcelama u svrhu njihove obrade i ako je prolaz nužan.

Služnost prolaza traje dok poljski radovi ne budu završeni (oranje, sjetva, žetva, berba i drugi poslovi).

Član 22.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta moraju dozvoliti pristup na svoja zemljišta radnicima poljoprivrednih, geodetskih, geoloških, vodoprivrednih i drugih organizacija koje vrše radove (mjerenje, snimanje, projektovanje, obilježavanje) u vezi sa pripremom i izvođenjem agrarnih operacija i djelovanjem, kao i održavanje melioracijskih objekata i uređaja.

Ukoliko je, kao rezultat provođenja radova i aktivnosti iz predhodnog stava prouzrokovana materijalna šteta vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta imaju pravo na nadoknadu iste od organizacija koje su štetu uzrokovale.

3. Uređivanje i održavanje kanala

Član 23.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati i čistiti prirodno stvorene ili izgrađene kanale, tako da se spriječi odronjavanje zemlje, zarastanje korovima i raslinjem, odnosno da se omogući prirodni tok oborinskih voda.

Zabranjuje se svako zatrpavanje kanala osim u slučajevima kada se to radi na osnovu projektne dokumentacije i valjane dozvole nadležnih organa koju je pribavio vlasnik odnosno korisnik poljoprivrednog zemljišta.

4. Sprečavanje zasjenjivanja susjednih parcela

Član 24.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta ne smiju sadnjom voćaka ili drugih visoko rastućih kultura zasjeniti susjedne parcele, te time onemogućiti ili otežati poljoprivrednu proizvodnju na tim parcelama.

Pojedinačna stabla i trajni nasadi sade se na način da ne nanose štetu susjednim parcelama zasjenjivanjem, primjereno odmaknuta od međe. Zabranjuje se sadnja visokog rastinja neposredno uz među. Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta postojeća stabla u ogradama u međi moraju održavati tako da grane drveća redovno orezuju da ne bi zasjenjivale susjednu parcelu, te održavati i sprječavati rast žila i korijenja u susjednu parcelu.

Za štetu koju su susjednoj nekretnini prouzročile žile, korijenje ili grane tuđeg drveća, a što se ne bi dogodilo da je njihov vlasnik postupao dovoljno obzirno, vlasnik susjednoga zemljišta ima pravo tražiti naknadu. Naknadu štete nadoknađuje vlasnik ili korisnik poljoprivrednog zemljišta na kojem se nalazi drveće koje nije održavano u skladu sa odredbama ovog člana u iznosu koji utvrde sporazumno, a ako se ne postigne sporazum, visinu naknade za učinjenu štetu određuje nadležni sud.

IV. POSEBNE MJERE ZAŠTITA OD POŽARA

Član 25.

Posebnim mjerama zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu, u smislu ove Odluke smatraju se mjere koje se moraju provoditi u cilju sprječavanja pojava i širenja požara. Stoga su vlasnici i korisnici dužni poduzeti slijedeće mjere:

- održavati, uređivati i čistiti međe, živice, kanale, te poljske i šumske puteve,
- uklanjati suhe biljne ostatke nakon provedenih agrotehničkih mjera,
- sprječavati zatravljivanje i obrastanje zemljišta višegodišnjim korovima i raslinjem,
- nakon sječe i čišćenja šume ostatke sakupljati na ravnomjerno raspoređene hrpe ili redove.

Član 26.

Vlasnici, odnosno korisnici poljoprivrednog i drugog zemljišta, te druge fizičke osobe dužni su prije spaljivanja suhe trave, korova, suhog žbunja i biljnog otpada poduzeti odgovarajuće mjere opreznosti, osigurati odgovarajuća sredstva te poduzeti mjere zaštite sukladno propisima o zaštiti od požara, a posebno:

- prijaviti spaljivanje u skladu sa članom 28. ove Odluke,
- spaljivanje obaviti tokom dana za vrijeme mirnog vremena bez vjetrova,
- osigurati da suha trava, korov, suho žbunje i drugi biljni otpad, ovisno o količini i zapaljivosti, bude dovoljno udaljen od drugih objekata ili površina sa zapaljivim materijama,
- na poljoprivrednom zemljištu paliti suhu travu, spaljivati korov i biljni otpad, te ložiti otvorenu vatru, samo na odgovarajućim mjestima i uz preduzimanje neophodnih mjera opreza,
- osigurati spaljivanje ostataka biljaka nakon žetve, odnosno berbe, te drugog lako zapaljivog biljnog otpada na poljoprivrednom zemljištu odvajanjem od susjednog zemljišta preoravanjem pojasa širine najmanje tri (3) metra,
- stalno neposredno nadzirati spaljivanje sve do potpunog gašenja vatre na cijeloj zapaljenoj površini,
- tokom spaljivanja osigurati potreban broj radnika, odgovarajuću opremu i sredstva za zaštitu od požara, ovisno o obimu i vrsti biljnog otpada koji se spaljuje,
- preduzeti i druge mjere za zaštitu i sprečavanje mogućnosti širenja požara na susjedne površine.

Član 27.

Na poljoprivrednom i drugom zemljištu na udaljenosti manjoj od 150 m od šume, nije dozvoljeno loženje otvorene vatre, odnosno spaljivanje biljnog otpada.

Član 28.

Vlasnici, odnosno korisnici poljoprivrednog i drugog zemljišta, te druge fizičke osobe dužne su neposredno prije spaljivanja biljnih i drugih materija u većem obimu i na većim površinama kojim bi se mogle ugroziti druge površine ili objekti (industrijske građevine i postrojenja, stambeni i drugi objekti, električni i telefonski stubovi i vodovi, saobraćajnice, poljoprivredne i šumske površine i sl.) prijaviti Gradskoj službi civilne zaštite Grada Goražda.

Spaljivanje manjih količina otpadnih materija koje objektivno ne može ugroziti druge objekte ili površine, nije obavezno prijaviti, ali je dužnost pri spaljivanju preduzeti sve potrebne mjere da se vatra ne proširi na susjedne objekte ili površine.

V. NADZOR

Član 29.

Nadzor nad provedbom ove Odluke vrše nadležna tijela državne uprave i nadležni inspektori pri kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

Ovlaštena tijela iz prethodnog stava imaju pravo poduzimati radnje i nalagati poduzimanje određenih mjera u skladu sa Zakonom, propisa donesenih na osnovu zakona, kao i Prekršajnog zakona.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 30.

Za neprovođenje mjera propisanih ovom Odlukom primjenice se kaznene odredbe propisane Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 52/09), te članom 317. Krivičnog Zakona Federacije BiH (Sl.novine FBiH broj: 36/03,37/03,21/04,69/04,18/05,42/10).

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Ova Odluka stupa na snagu danom usvajanja a naknadno će biti objavljena u Službenim novinama Grada Goražda.

Broj: _____/21
Datum: _____ 2021.

**Predsjedavajući
Gradskog vijeća
Bajro Obuća**

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 82., stav 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine FBiH“, broj 52/09), kojim je definisano da je gradsko-općinsko vijeće dužno propisati agrotehničke mjere zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Mjere zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta provode se u cilju tehničkog uređenja, poboljšanja proizvodnih osobina, regulisanja vodnog režima tla, te sprečavanja oštećenja i zagađenja zemljišta prouzrokovanog prirodnim pojavama ili ekonomskim i društvenim aktivnostima.

Pri izradi Odluke konsultovane su odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu, („Službene novine F BiH“, broj 52/09), Zakona o stvarnim pravima F BiH („Službene novine F BiH“, broj 66/13 i 100/13), Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10) te Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine F BiH“, broj 64/09).

Obrađivač:

Služba za finansije, trezor i privredu